

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Банківський менеджмент

Шифр та назва спеціальності

072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Інститут

ІНІ Економіки менеджменту і міжнародного бізнесу

Освітня програма

Фінанси і банківська справа

Кафедра

Обліку і фінансів (205)

Рівень освіти

Магістр

Тип дисципліни

Спеціальна (фахова), Обов'язкова

Семестр

2

Мова викладання

Українська, англійська

Викладачі, розробники

Насібова Ольга Вікторівна

olha.nasibova@khpi.edu.ua

Доктор економічних наук, професор кафедри обліку і фінансів НТУ "ХПІ"

Досвід роботи - 20 років. Автор понад 85 наукових та навчально-методичних праць.

Курси: "Страхування та страхова справа", "Фінансові ринки", "Банківський менеджмент", "Ринок фінансових послуг", "Управління фінансовими ризиками".

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Курс "Банківський менеджмент" розвиває знання та навички, необхідні для ефективного управління банківською діяльністю. В ході навчання студенти дізнаються як організувати процес управління фінансовою діяльністю банку, обирати оптимальний варіант формування ресурсної бази банку, застосовувати методи інтегрального управління активами і пасивами банку, визначати доцільність та ефективність застосування сучасних фінансових технологій та інструментів у сфері банківської справи, обґрунтовувати прийняття раціональних управлінських рішень щодо пошуку можливостей функціонування та розвитку банку, виявляти та забезпечувати нейтралізацію зовнішніх і внутрішніх фінансових загроз діяльності банківських установ.

Мета та цілі дисципліни

Оволодіння теоретичними знаннями та практичними навичками в сфері управління фінансовими потоками, активами та пасивами, прибутковістю та ризиками банку.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – іспит.

Компетентності

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Результати навчання

ПРО1. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПРО2. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРО3. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПРО4. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРО9. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРО11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 90 год. (3 кредита ECTS): лекції – 16 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 58 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступних дисциплін: "Фінансовий менеджмент", "Міжнародні стандарти фінансової звітності", "Основи наукових досліджень".

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться дистанційно із застосуванням інтерактивних методами навчання з використанням мультимедійних технологій. На практичних заняттях використовується проектний підхід до навчання, ігрові методи, акцентується увага на застосуванні інформаційних технологій в банківському менеджменті. Навчальні матеріали доступні студентам через OneNote Class Notebook.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Теоретичні основи банківського менеджменту

Сутність банківського менеджменту. Напрями діяльності банківського менеджменту. Функції менеджменту банківської установи. Інструментарій банківського менеджменту. Правові основи банківського менеджменту.

Тема 2. Організація банківської діяльності

Сутність і зміст організації банківської діяльності. Принципи організаційного процесу у банку. Типи систем управління банком. Види організаційних структур банківських установ.

Тема 3. Система планування банківської діяльності

Сутність та види планування банківської діяльності. Стратегічне планування. Тактичне планування. Фінансове планування і бюджетування.

Тема 4. Управління власним капіталом банку

Суть, функції, види та призначення власного капіталу банків. Способи оцінювання вартості власного капіталу банку. Визначення адекватності власних коштів банку. Методи управління власним капіталом банку.

Тема 5. Управління пасивами банку

Склад і структура пасивів банку. Суть управління банківськими пасивами. Політика банку щодо мобілізації ресурсів на фінансових ринках. Організація управління зобов'язаннями банку.

Тема 6. Управління активами та позабалансовою діяльністю банку

Склад та структура активів банку. Система управління активами банку. Управління кредитним портфелем банку. Кредитна політика банку. Ціноутворення банківських кредитів. Управління портфелем цінних паперів банку. Управління позабалансовою діяльністю банку.

Тема 7. Управління ліквідністю банку

Поняття банківської ліквідності. Функції і принципи управління банківською ліквідністю. Теорії управління банківською ліквідністю. Фактори впливу на ліквідність банку. Стратегії управління банківською ліквідністю. Методи управління ліквідністю банку. Методи оцінювання потреби банку в ліквідних коштах. Управління ліквідною позицією банку через управління обов'язковими резервами.

Тема 8. Управління банківськими ризиками

Сутність, класифікація та методи оцінювання ризиків у банківській діяльності. Організація управління банківськими ризиками. Система ризик-менеджменту в банку. Система управління кредитним ризиком у банківських установах. Мінімізація ринкових ризиків у банківській діяльності. Методи управління ризиком незбалансованої ліквідності банку.

Теми практичних занять

Тема 1. Теоретичні основи банківського менеджменту

Тема 2. Організація банківської діяльності

Тема 3. Система планування банківської діяльності

Тема 4. Управління власним капіталом банку

Тема 5. Управління пасивами банку

Тема 6. Управління активами та позабалансовою діяльністю банку

Тема 7. Управління ліквідністю банку

Тема 8. Управління банківськими ризиками

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені

Самостійна робота

Курс передбачає виконання індивідуального розрахункового завдання з проведення оцінки та аналізу діяльності банку на підставі балансової звітності. Результат розрахунків та обґрунтувань і висновків оформлюється у письмовий звіт.

Студентам також рекомендуються додаткові матеріали (відео, статті) для самостійного вивчення та аналізу.

Література та навчальні матеріали

Основна література

- 1 Зянько В. В., Єпіфанова І. Ю., Коваль Н. О., Ткачук Л. М. Банківський менеджмент : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2022. 170 с.
- 2 Левицький В. В. Банківський менеджмент : конспект лекцій. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 102 с.
- 3 Мельник Л.В., Мельник Л.М. Банківський менеджмент: конспект лекцій. Рівне : НУВГП, 2020. 47 с.
- 4 Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1533-14#Text>
- 5 Фатюха В.В. Банківський менеджмент : навчальний посібник. Запоріжжя: ЗНУ, 2021. 154 с.

Додаткова література

- 1 Довгань Ж. М. Менеджмент у банку : підручник. Тернопіль : Економічна думка, 2017. 512 с.
- 2 Варцаба В. І., Заславська О. І. Сучасне банківництво: теорія і практика: навч. посібник. Ужгород : Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. 364 с.
3. Стратегія розвитку фінансового сектору України. Київ: Офіційне Інтернет-представництво Національного банку України, URL: https://bank.gov.ua/admin/uploads/article/Strategy_finsector_NBU.pdf?v=7
- 4 Береславська О. І. Міжнародні розрахунки та валютні операції : навч. посіб. Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. 368 с.
- 5 Банківська система: підручник ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т.С. Смовженко. Львів : «Новий Світ – 2000», 2020. 536 с.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді екзамену (40%) та поточного оцінювання (60%).
Екзамен: письмове завдання (20 тестових завдань з теорії + розв'язання задачі).

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувач кафедри
Олександр МАНОЙЛЕНКО

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Наталія НАЗАРЕНКО

